

Een collectebusje met een oorlogsverleden.

Jan Wiegink / Hans Nijhof (introdactie en toelichting)

De Theresiakerk in Borne werd in 1935 opgericht wegens het toenemende aantal Katholieke gelovigen in Borne. Het gebouw aan de zuidelijke rand van het dorp heeft zo'n tachtig jaar dienst gedaan als parochiekerk.

Ook in Borne nam het aantal kerkbezoekers in de loop der jaren af en de kerk werd op 31 december 2015 definitief gesloten. Niet zonder de nodige emotie werden eerder dat jaar op 4 oktober de liturgische elementen tijdens een laatste viering uit het Godshuis verwijderd.

De kerk blijft bij velen in herinnering aanwezig, omdat het gebouw, na een inwendige verbouwing als sfeervol gezondheidscentrum behouden is gebleven. Om zelf een tastbare herinnering in bezit te krijgen, besloten parochianen en andere betrokkenen één of meerdere voorwerpen uit de inboedel aan te schaffen. Zo ook Jan Wiegink.

Voor misdienaars en kinderkoor

Bij de sluiting van de Theresiakerk wilde ik graag een kerkbankje kopen en een gebruiksvoorwerpje hebben, als aandenken. Jaren heb ik in die kerk met veel plezier gezongen tijdens de vieringen van Inpajoko.¹⁾

Het collectebusje
(foto: Jos Huis in 't Veld)

Van de liquidatiecommissie kreeg ik keurig netjes een brief. De kerkbank was te koop voor 15 euro, en een nader te bepalen herinnering werd bij het afhalen van de bank ter plaatse geregeld.

Het werd een oud, groen, metalen collectebusje van zo'n 20 cm hoog. Alleen de sleutel van het hangslotje was men kwijt. Een wit papertje met daarop "VOOR MISDIENAARS EN KINDERKOOR" zat er nog op. Prachtig. Ik was en ben er nog steeds blij mee.

Verrassingen

Toen volgden er twee verrassingen. Nadat ik het slotje open zaagde, bleek er bovenin, tussen de ringen die het 'rammelgeluid' maken, een briefje van 10 euro te zitten. Dit geld heb ik overhandigd aan de toenmalige dirigente van het kinderkoor, met de opdracht om de eerstkomende repetitie te trakteren op een ijsje.

Logo WHN (binnenkant)
(foto: Gijs Wiegink)

De tweede verrassing zat aan de binnenkant. Midvoor is er een afdruk te zien van binnenuit, maar niet aan de buitenkant. Daarover zit het witte papertje geplakt.

¹⁾ INPAJOKO

Om ook de jeugd bij de kerk betrokken te houden werden eind jaren 60 in den lande veel jongerenkoren opgericht. Zij ondersteunden met eigentijdse muziek en teksten de steeds populairder wordende jongerenmissen, ook wel 'beatmis' genoemd. In Borne werd een koor mét combo opgericht om de kerkdiensten in zowel St. Stephanus- als de Theresiaparochie te verzorgen. Daarom werd de naam: Inter Parochieel Jongeren Koor, oftewel Inpajoko.

In de afdruk staan de letters WHN. Ik had geen idee wat het was. Mijn zoon zocht op Google en vond WHN: Winter Hulp Nederland. In de oorlog collecteerden NSB'ers, met rode busjes onder het mom van 'help Nederland de winter door'.

Het was, zo blijkt als je verder leest op internet, niet zo'n geslaagde actie.²⁾ Ergens staat er zelfs: "Ik geef nog geen knoop van mijn guld, aan de Nederlandse Winterhulp". Hoe is het rode busje ooit groen geworden en bij de Theresiakerk terecht gekomen? Ik zou het niet weten. Op sommige beschadigde plekken is nog de rode verf zichtbaar en op het busje zit nog een koperen plaatje gesoldeerd met een ingeslagen nummer 2542. Misschien weet iemand nog waarom dat was. Ik laat me graag hierover verder informeren.

Jan Wiegink

²⁾ Winterhulp Nederland werd opgericht op 22 oktober 1940 door rijkscommissaris Seyss-Inquart en hoewel het werd gepresenteerd als Nederlandse maatschappelijke hulpverlening, beschouwde het Nederlandse volk het al gauw als Nazi-gedachtegoed en werd het geen succes.

De winterhulp werd aangeprezen middels affiches